

آموختنی‌هایی از عاشورا

بررسی سخنان

امام حسین (ع) از مدینه تا شهادت

در ۲۶ گفتار

تألیف: آیت الله العظمی

آیت الله العظمی

آیت الله العظمی

آیت الله العظمی

آیت الله العظمی

آیت الله العظمی

مرکز تحقیقاتی جوادالائمه (ع)

تألیف: مهدی احدی

آیت الله العظمی

سرشناسه	: احدى، مهدى، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: آموختنی‌هایی از عاشورا: بررسی سخنان امام حسین (ع) از مدینه تا شهادت/ مولف مهدی احدى.
مشخصات نشر	: قم: سیدجمال‌الدین اسدآبادی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۹۳ص.
شابک	: ۵۰۰۰۰ ریال ۷-۶۵-۵۶۶۰-۹۶۴-۹۷۸:
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۱۶ق.
رده بندی کنگره	: BP ۴۱/۱۳۹۱۵ ۱۳۸۳الف/
رده بندی دیویی	: ۹۵۳۴/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۹۴۳۰۰۷

نام کتاب: آموختنی‌هایی از عاشورا

مؤلف: مهدی احدى.

ناشر: سید جمال‌الدین اسدآبادی

شمارگان: ۲۰۰۰

قطع/صفحه: رقعی، ۹۲ص.

چاپ: یاران

نوبت چاپ: نخست

تاریخ چاپ: پاییز ۱۳۹۱

بها: ۵۰۰۰ تومان

شابک: ۷-۶۵-۵۶۶۰-۹۶۴-۹۷۸

کلیه حقوق این اثر متعلق به مرکز تحقیقاتی آموزشی جوادالأئمه علیهم‌السلام می‌باشد.

مرکز پخش: قم، خیابان ارم کوچه ۱۶ پ ۲۸

تلفن: ۰۲۵۱-۷۸۳۷۱۶۳-۴

سایت: WWW.Emamjavad.com

منابع

قرآن کریم / وسائل الشیعه / الکافی (ط - الاسلامیه) / تفسیر نور الثقلین العروة الوثقی (با تعلیق امام خمینی) / کتاب الصلاة / ترجمه مقتل مقرر الإفصاح فی الإمامة / بهجة النظر فی إثبات الوصاية و الإمامة للأئمة الإثنی عشر معالی السبطین / بحار الانوار / اخلاق فلسفی / کامل الزیارات / تحف العقول بررسی عاشورا (دکتر آیتی) / التوحید (للصدوق) / نهج البلاغه (ترجمه فیض الاسلام / البرهان / امالی طوسی / جامع الصغیر سیوطی / إلزام الناصب فی إثبات الحجة الغائب عجل الله تعالی فرجه الشریف / الغدير / تفسیر جوامع الجامع / اثبات الوصیه / الخصائص الحسینیة / مقتل خوارزمی / الإرشاد (ترجمه ساعدی) / شرح الاخبار فی فضائل الأئمة الاطهار علیهم السلام / تاریخ طبری / مروج الذهب / الامامة والسیاسة / اقتباس / خزینة البحار / الکامل فی التاریخ / ارشاد مفید / کامل ابن اثیر / وقعة الطف / الدمعة السیاکبه / زیستی حضرت زینب / سفینه البحار / فوائد المشاهد / آهی سوزان بر مزار شهیدان / ترجمه اللهوف / لهوف / تهذیب شیخ طوسی / تحقیق الأحکام (تحقیق خراسان) / الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد / تفسیر نمونه / تاریخ مسعودی ترجمه مقدمه ابن حلی / تاریخ ابی عساکر / مقتل عوالم / مثير الأحزان / مناق تفسیر قمی / مقتل ابی مخنف / الوافی / المیزان / الاخبار الطوال / عیون أخبار الرضا علیهما السلام / رجال کشی / ثواب الأعمال و عقاب الأعمال / مجمع البیان / غرر الحکم / علل الشرایع / دلائل النبوه بیهقی / مجمع الزوائد / کنز اللغة / مقتل ابی مخنف / به نقل از تاریخ النیاحه (سید صالح شهرستانی) / مناقب آل ابی طالب علیهم السلام (لأبن شهر آشوب) / شرح نهج البلاغه (ابن ابی الحدید)

فهرست

.....	۵	آموختنی اول: عاشورا نمونه ای از شعائر الهی
.....	۵	بررسی شعائر
.....	۶	شواهدی بر عاشورا و شعائر الهی
.....	۷	مرثیه خوانی و زنده نگه داشتن عاشورا
.....	۸	شبیه خوانی و احیای عزای حسینی علیه السلام
.....	۸	گریه زنان در مجمع مردان
.....	۱۱	آموختنی دوم: دین شناسی
.....	۱۱	شناخت واقعی دین
.....	۱۲	شرک در توحید و شرک در اطاعت
.....	۱۳	بنی امیه و شرک در اطاعت
.....	۱۴	نمونه های سلب آزادی توسط معاویه
.....	۱۴	نمونه اول: معاویه و دستور ذبح کار
.....	۱۴	نمونه دوم: قضاوت معاویه و تشخیص ستر نر از ماده
.....	۱۵	بررسی مفهوم حدیث «حُسَيْنُ مِنِّي وَ اَنَا مِنْ حُسَيْنٍ»
.....	۱۷	مفهوم گریه برای امام حسین علیه السلام
.....	۱۷	امتیاز دین داری و دین شناسی
.....	۱۹	آموختنی سوم: احیاگری
.....	۱۹	احیای فکری
.....	۱۹	شواهدی بر احیاگری امام حسین علیه السلام
.....	۲۰	شاهد اول: نهضت حسین و بیمه شدن اسلام
.....	۲۱	امامت، علت مبقیه اسلام
.....	۲۱	شاهد دوم: امام حسین علیه السلام فجر بشریت
.....	۲۲	شاهد سوم: شناسائی پیروز واقعی در مبارزه

۲۴	شاهد چهارم: نجات بشریت از گمراهی
۲۵	آموختنی چهارم: امتیاز حق و باطل
۲۶	عاشورا معیار امتیاز حق و باطل
۲۶	مقدمه اول: خط شیطان و خط رحمان
۲۷	مقدمه دوم: معیارهای امتیاز حق و باطل
۲۸	«عمار» معیار امتیاز حق و باطل
۳۰	وجود حسین علیه السلام مظهر حق
۳۳	آموختنی پنجم: ایجاد جرأت در پیروان
۳۳	مقدمه
۳۴	شناخت هدف
۳۴	ابراهیم علیه السلام تسلیم رضای خدا
۳۵	سه نکته در بیان امام حسین علیه السلام
۳۶	نکته اول: پایداری در هدف
۳۶	نکته دوم: آینده انسان
۳۸	نکته سوم: زندگی کافر و مؤمن در دنیا
۴۱	آموختنی ششم: مسئولیت
۴۱	اقسام مسئولیتهای دینی
۴۴	چهار عامل در مبارزه امام حسین علیه السلام
۴۴	اول: انگیزه قیام
۴۴	دوم: اجرای قانون جدم
۴۵	سوم: حاکمیت خدای سبحان
۴۵	چهارم: افسار گسیختگی حکومت
۴۷	آموختنی هفتم: انسان نمایشگر مجموعه‌ای از دین
۴۸	یاران میلیونی

- چهار اصل از عوامل نمایشگری ۴۸
- اصل اول: فرهنگ و آگاهی (شناخت) ۴۹
- حضرت عباس علیه السلام شهیدی آگاه ۵۰
- اصل دوم: ایمان و صلابت در دین ۵۲
- نمونه هایی از صلابت حضرت عباس علیه السلام ۵۳
- اصل سوم: اطاعت و فرمانبرداری ۵۵
- اصل چهارم: درستکاری و عمل صالح ۵۶
- حضرت عباس علیه السلام مظهر عبد صالح ۵۶
- آموختنی هشتم: نمایان شدن چهره های نقابدار بوسیله عاشورا ۵۷
- دین، ابزار رسیدن به هدف ۵۷
- شواهدی بر ملعبه قرآن در دین ۵۸
- ۱- حکومت بنی امیه توأم با سرکشی ۵۸
- ۲- طرح بیعت با یزید ۵۹
- ۳- کشتار آزادمردان ۶۱
- دستگیری «حجر بن عدی» ۶۲
۴. کیفر نقابداران ۶۴
- کیفر تأمین دنیا از راه دین ۶۴
- آموختنی نهم: تاسوعا روز استراتژی انقلاب امام حسین علیه السلام ۶۷
- محاصره لشکر امام حسین علیه السلام در تاسوعا ۶۷
- قصد دشمن در روز تاسوعا ۶۸
- اهداف امام علیه السلام از مهلت خواستن در روز تاسوعا ۶۸
- اول: آمادگی لشکر ۶۹
- دوم: امتحان سپاهیان و یاران ۷۱

۷۱	نکات مهم در سخنرانی روز تاسوعا
۷۲	۱- تمجید از سپاهیان
۷۳	۲- آگاهی امام علی (ع) از وعده الهی شهادت
۷۳	۳- فرارسیدن آزمایش لشکر
۷۶	سوم: معرفی رهبر
۷۶	رهبری قافله کربلا بر عهده زینب علیها السلام
۷۹	آموختنی دهم: عاشورا تمرکز رمزهای اسلام
۷۹	رمز اول: پدیده عشق
۸۱	رشادتهای یاران
۸۱	«حبيب بن مناهر»
۸۲	«زهریر»
۸۲	«مسلم بن عوسجه»
۸۴	«بریر بن خصیر»
۸۵	رمز دوم: حفاظت از رهبر
۸۶	رمز سوم: جهاد استماته و از خودگذشتگی
۸۹	آموختنی یازدهم: مبارزه با ستمگران
۸۹	پاسخ امام علی (ع) از درخواست بیعت با یزید
۹۱	تفاوت مبارزه ائمه علیهم السلام با امام حسین علیها السلام
۹۲	سیره ائمه علیهم السلام در مخالفت با طاغوت
۹۲	۱. فزاید از ظلم با ناله و اشک
۹۲	۲. تدریس و اشاعه فرهنگ
۹۳	برخورد موسی بن جعفر علیهما السلام با صفوان
۹۴	۳. تشخیص ضرورتها

۹۵..... بررسی انحصار مبارزه حسین علیه در شهادت

۹۷..... آموختنی دوازدهم: نترسیدن پیشتازان الهی

۹۷..... اول: حرکت امام حسین علیه، همچون حرکت موسی علیه

۹۸..... دوم: ترس زدایی

۹۹..... نکته اول: فلسفه تشریع تقیه

۱۰۰..... نمونه هایی از تقیه

۱۰۲..... نکته دوم: ابزار نترسیدن

۱۰۴..... نکته سوم: فواید ترس زدایی

۱۰۷..... آموختنی سیزدهم: پایه های انقلاب اسلامی

۱۰۷..... نامه امام حسین علیه به مردم بصره

۱۰۹..... معیار صبر امام حسین علیه در مقابل معاویه

۱۱۰..... پایه های اساسی در انقلاب حسین علیه

۱۱۰..... ۱. نابودی سنت

۱۱۱..... شواهد تاریخی بر نابودی سنت در حکومت

۱۱۱..... کلام «مسعودی»

۱۱۲..... کلام «ابی درداء»

۱۱۳..... کلام «ابن خلدون»

۱۱۳..... کلام «ابن قتیبه»

۱۱۴..... کلام «ابن عساکر»

۱۱۴..... کلام «ژوزف ماک کاپ»

۱۱۵..... ۲. بدعت در دین

۱۱۹..... آموختنی چهاردهم: شرایط رهبری

۱۱۹..... دو گروه از رهبران

۱۲۰..... شرایط نزاجانه

۱. اتکا به خداوند ۱۲۰
- اتکای امام خمینی رحمه الله به خداوند ۱۲۲
۲. قاطعیت ۱۲۳
- شواهدی بر قاطعیت امام حسین علیه السلام ۱۲۳
۳. صراحت بیان ۱۲۴
۴. اراده استوار ۱۲۵
۵. حمایت از محرومان ۱۲۶
- آموختنی پانزدهم: انقلاب مکتبی خواست خداوند ۱۲۹
- کلام امام علیه السلام در منزل «خزیمه» ۱۲۹
- بررسی شبهه جبر در شهادت حسین علیه السلام ۱۳۱
- تعریف قضای الهی ۱۳۱
- حدود اختیار بشر ۱۳۳
- آموختنی شانزدهم: انگیزه قیام امام حسین علیه السلام ۱۳۷
- چهار محور در کلام امام علیه السلام ۱۳۹
- محور اول: فراگیر شدن ظلم ۱۳۹
- محور دوم: دلایل ستمگری یزید ۱۴۰
- دستور قتل عام توسط «بسر بن ارقطاه» ۱۴۰
- معاویه از دیدگاه «ابن ابی الحدید» ۱۴۲
- محور سوم: دعوت کتبی و حضوری ۱۴۳
- محور چهارم: حمایت از محرومان ۱۴۵
- آموختنی هفدهم: پیروزی از آن امام حسین علیه السلام ۱۴۷
- انواع سختیها و گرفتاریها ۱۴۷
- عبور از سختیها با اراده و تقوای الهی ۱۴۸

۱۴۹.....	تقوا، راهی برای گریز از فتنه ها
۱۵۱.....	کلام امام حسین علیه السلام در پیریزی انقلاب مکتبی
۱۵۲.....	پایه های سه گانه انقلاب مکتبی در بیان امام علیه السلام
۱۵۳.....	اجرای رسالت اسرا
۱۵۵.....	آموختنی هجدهم: وفاداری به هدف
۱۵۶.....	پیمان امام حسین علیه السلام با مردم
۱۵۸.....	دو رکن اخلاقی و اعتقادی در کلام امام حسین علیه السلام
۱۵۹.....	ضرورت وفای به عهد
۱۶۰.....	امام حسین علیه السلام مصداق اولوالالباب در قرآن کریم
۱۶۱.....	انگیزه اسلام آوردن «رمزان»
۱۶۲.....	عدم پیمان شکنی از سوی امام حسین علیه السلام
۱۶۵.....	عاقبت امر امام علیه السلام
۱۶۷.....	آموختنی نوزدهم: شستشوی گناهان با یاری حسین علیه السلام
۱۶۸.....	شناخت «عبیدالله بن حر»
۱۷۰.....	اهمیت روضه امام حسین علیه السلام
۱۷۱.....	قبولی روضه «سید جعفر»
۱۷۱.....	بررسی مفهوم اشک برای امام حسین علیه السلام
۱۷۳.....	ویژگیهای مجالس گریه برای امام حسین علیه السلام
۱۷۴.....	۱. احیای دلها
۱۷۴.....	۲. اشک مؤمن
۱۷۵.....	۳. ریزش گناهان
۱۷۶.....	نجات گرفتن زن بدکار

۱۷۷.....	۴. مجلس تسبیح.....
۱۷۹.....	آموختنی بیستم: سرپیچی از دستورات رهبری و مجازات سخت.....
۱۷۹.....	سخن امام حسین علیه السلام با «عمرو بن قیس مشرقی».....
۱۸۰.....	بیزاری امام علیه السلام از بی تفاوتی پیروان.....
۱۸۰.....	مجازات افراد بیتفاوت.....
۱۸۱.....	مجازات بی تفاوتی از منظر رسول اکرم صلی الله علیه و آله
۱۸۲.....	ولایت فقیه.....
۱۸۳.....	۱. تعریف ولایت فقیه.....
۱۸۷.....	۲. ثمرات ولایت فقیه.....
۱۸۷.....	الف: نفوذ معنوی در جامعه.....
۱۸۸.....	ب: مدرنیزه کردن سیاست کشور.....
۱۸۸.....	ج: پاسداری از احکام اسلامی.....
۱۸۸.....	ح: حل مسالمت آمیز اختلافها.....
۱۸۹.....	خ: جلوگیری از به غارت بردن اموال دولتی و بیت المال.....
۱۸۹.....	چ: پاسداری از استقلال و آزادی.....
۱۸۹.....	د: همدردی با جامعه و مردم.....
۱۹۰.....	ذ: استوانه ملتهای اسلامی.....
۱۹۰.....	۳. عواقب مخالفت با دستورات رهبری.....
۱۹۵.....	آموختنی بیست و یکم: عدم آغاز جنگ توسط رهبران اسلام.....
۱۹۵.....	۱. مفهوم جنگ در اسلام.....
۱۹۷.....	۲. تأثیر جنگ در گسترش اسلام.....
۱۹۸.....	برخورد اخلاقی امام علی علیه السلام در گسترش اسلام.....
۲۰۰.....	۳. اسلام و موارد جنگ مجاز.....
۲۰۱.....	موارد عدم آغاز جنگ توسط امام حسین علیه السلام

همسانی کلام امام حسین علیه السلام با قرآن کریم.....	۲۰۳
همسانی کلام امام حسین علیه السلام با نهج البلاغه.....	۲۰۵
آموختنی بیست و دوم: جنگ مرکز آزمایش انسانها.....	۲۰۷
انواع ابزار آزمایش الهی.....	۲۰۷
۱. زینت.....	۲۰۷
۲. خیر و شر.....	۲۰۷
۳. آزمایش خداوند به انواع مشکلات.....	۲۰۸
۴. جنگ یکی از ابزار آزمایش خداوند.....	۲۰۸
سخنان امام حسین علیه السلام درباره آزمایش بندگان.....	۲۰۹
کلام امام علی علیه السلام درباره آزمایش الهی.....	۲۱۰
وحشت افراد از جهاد.....	۲۱۱
علی علیه السلام افتخار اسلام در جنگ خیبر.....	۲۱۲
معرفی دین فروشان در عصر امام حسین علیه السلام	۲۱۳
۱. «عبدالله بن زبیر».....	۲۱۴
۲. «شیت بن ربیع».....	۲۱۶
۳. سران بصره.....	۲۱۷
داستان دینفروشی «أحنف بن قیس».....	۲۱۸
آموختنی بیست و سوم: امدادهای غیبی در جنگ.....	۲۲۱
کیفیت امدادهای غیبی در عاشورا.....	۲۲۱
بررسی امدادهای غیبی از جهات سهگانه.....	۲۲۲
جهت اول: امدادهای غیبی نسبت به خط و مشی جنگ.....	۲۲۲
جهت دوم: امدادهای غیبی نسبت به رهبری آینده.....	۲۲۷
جهت سوم: امدادهای غیبی نسبت به روز عاشورا.....	۲۲۹

۱. هیبت ترس در قلوب سپاهیان عمر سعد ۲۳۰
۲. برتری رزمی سپاه اسلام ۲۳۰
۳. نزول فرشتگان ۲۳۲
۴. رساندن مراسلات خبری ۲۳۳
- آموختنی بیست و چهارم: اهمیت نماز ۲۳۵
- بررسی نماز امام در روز عاشورا از جهات مختلف ۲۳۵
- جهت اول: زمان صدور ۲۳۵
- جهت دوم: مکان صدور ۲۳۵
- جهت سوم: از نظر موقعیت سیاسی ۲۳۵
- جهت چهارم: از نظر موقعیت نظامی ۲۳۶
- درخواست مهلت برای نماز و مناجات ۲۳۶
- شواهدی بر صدق علاقه امام علیه السلام به نماز ۲۳۸
- شاهد اول: مناجات امام در کنار قبر اجداد کبری ۲۳۸
- شاهد دوم: مناجات سر امام حسین علیه السلام ۲۴۰
- شاهد سوم: هزار رکعت نماز در شبانه روز ۲۴۱
- شاهد چهارم: گزارش مادر ۲۴۱
- تبسم امام هنگام شهادت ۲۴۲
- میدان جنگ و ارتباط با خدا ۲۴۳
- ویژگیهای نمازگزاران در قرآن ۲۴۴
۱. خصوصیات دنیوی ۲۴۴
۲. خصوصیات اخروی ۲۴۵
۳. محافظت بر نماز ۲۴۵
- اهمیت احترام به مؤمن ۲۴۶
- آموختنی بیست و پنجم: عاشورا هنگام نزول خشم خدا ۲۴۷

- ۲۴۷..... خطبه اول امام حسین علیه السلام درباره خشم خدا
- ۲۴۸..... خطبه دوم امام حسین علیه السلام درباره خشم خدا
- ۲۴۹..... منظور از خشم خداوند
- ۲۵۰..... عوامل خشم خدا
- ۲۵۱..... ۱. کفر
- ۲۵۲..... ۲. شرک
- ۲۵۲..... ۳. عدم دوستی با مغضوب علیه
- ۲۵۳..... عوامل خشم الهی در کلام امام حسین علیه السلام
- ۲۵۳..... ۱. یهود و کیفیت خشم خداوند بر آنها
- ۲۵۴..... الف: سرگردانی در بیابان «تیه»
- ۲۵۴..... ب: مسخ شدن در روز قیامت
- ۲۵۵..... ت: عذاب دسته جمعی
- ۲۵۵..... ۲. نصارا و چگونگی عذاب خداوند بر آنها
- ۲۵۶..... الف: پراکندگی و دشمنی میان مسیحیان
- ۲۵۶..... ب: عذاب اخروی
- ۲۵۶..... ۳. مجوس و کیفیت عذاب آنها
- ۲۵۷..... ۴. چگونگی خشم خدا بر یزید و پیروان
- ۲۵۸..... ۱. حاکمیت خشم خداوند در روز عاشورا
- ۲۵۸..... الف: نفرین امام بر «عبدالله بن جوزه تمیمی»
- ۲۵۹..... ب: اشک آسمان بر حسین علیه السلام
- ۲۶۱..... ۲. حاکمیت خشم خدا پس از عاشورا
- ۲۶۲..... چگونگی هلاکت یزید بن معاویه
- ۲۶۵..... آموختنی نیست و ششم: منشور انقلاب حسین علیه السلام

۲۶۶	سه اندیشه‌ی واهی در عصر امام حسین علیه السلام
۲۶۶	۱. دنیا طلبی:
۲۶۶	۲. نابودی قیام:
۲۶۷	۳. آتیه‌امات:
۲۶۷	هتاک‌ی دشمن
۲۶۸	مواد منشور انقلاب
۲۶۸	۱. عزت:
۲۷۱	۲. خشم انقلابی
۲۷۲	آثار کلام امام حسین علیه السلام
۲۷۲	الف: ایجاد شش‌نی در سپاه دشمن
۲۷۳	ب: ارتقا و برتری
۲۷۴	ت: مهمترین عامل بازدارنده
۲۷۴	۳. حمایت از دین تا مرز شهادت
۲۷۵	قضاوت جرجی زیدان
۲۷۶	۴. معرفی رزمنده حقیقی
۲۷۶	۱. از نظر جد
۲۷۷	۲. از نظر مادر
۲۷۸	۳. از نظر پدر
۲۷۸	۴. معرفی هدف
۲۷۸	۵. عاقبت پیروان حسین علیه السلام
۲۷۹	۶. صاحبان حوض کوثر
۲۷۹	۷. کتاب خدا و هدایت وحی
۲۷۹	۸. مرکز پناهگاه الهی
۲۸۱	منابع